

Hadd folyjon át a festék a monitorról a papírra

MIRE IS KELL ODAFIGYELNI AHHOZ, HOGY MEGFELELŐ VÉGEREDMÉNYT KAPJUNK?

Gera Attila

Egyvalamit tisztázni szeretnék a tisztelt olvasóval. A cikkeimben leírtak nem tankönyvekből nyert adathalmazokon alapulnak, hanem a valós élet hozta tapasztalatokra támaszkodnak. Ezekből szeretnék ismét egy-két gondolatot megosztani azokkal is, akik még csak ízelegetik ezt a világot.

A cél az, hogy az ügyfél által látottak (monitor) és elvárt (arculati kézikönyv) dolgok a végeredményen megjelenjenek. Az általam felsorolt 13+1 tényező összessége ofszeteljárás esetén jelentősen befolyásolja mindezt.

1. *A monitor típusa.* Nagyon fontos a hardware kiválasztásakor, hogy az adott megjelenítő eszköz alkalmas-e a feladat végrehajtásához. A kalibráció teljes spektruma elvégezhető-e rajta? Ma már nem csak az Eizo monitorok alkalmasak mindezekre, hanem a Dell UltraSharp IPS panellel rendelkező monitorjai is remekül teszik mindezt.
2. *A monitor kalibráltsága.* Hiába van jó monitorunk, ezt be is kell kalibrálni a megfelelő szerkezettel (X-Rite i1) és szoftverrel (Silverfast), és ezt be is kell integrálni a rendszerünkbe (ICC-profile).
3. *A színelmélet tudása.* Tisztában kell lenni azzal a ténnyel, hogy az RGB tartományban készült alkotások szélsőséges színei NEM, vagy csak különleges módszerekkel (direkt színek alkalmazása) jeleníthetők meg.
4. *A leadási formátum megfelelő regenerálása.* Nagyon fontos, hogy „vigye magával”, ágyazódjon bele az ICC-profile a PDF-be, TIF-be vagy egyéb formátumba.
5. *Azonos beállításokat használjunk!* A CtP vagy egyéb kimeneti eszköz is azonos ICC-profilet használjon a nyomdával.
6. *A rácstípus megválasztása.* Az egyes kalibrációkat jelentősen befolyásolja a kiválasztott rácstípusa. Ugyanazon anyag FM, hagyományos vagy kombinált rácsozással más végeredményt adhat.

Ez a gyönyörű-szemes krecsó középzöldje 45% Cyan és 100% Yellow

7. *A papír megválasztása.* Egy alkotást kinyomathatunk egy mázolt műnyomón vagy egy kreatív papíron, vagy egy krétázott ofszeten, és teljesen más végeredményt kapunk a különböző papírösszetevők miatt.
 8. *A nyomdafesték megválasztása.* Igenis függ a nyomat színtelítettsége a megfelelő minőségű (pigmenttartalmú) festéktől.
 9. *A nyomdagép típusa.* A modern ofszetgépek már igen jól vezérelhetők, míg az öreg masináknál nagyon sokat számít a nyomdász tapasztalata.
 10. *A nyomdagép állapota.* Ahhoz, hogy megfelelő módon kerüljön át a papírra nyomat, a nyomdagép műszaki állapotának is kitűnőnek kell lennie.
 11. *A nyomási terhelés nagysága.* Ezeken felül még a nyomathordozóra felvitt festék mennyisége is befolyásolhatja a színt.
 12. *Kilövési íven belül lévő nyomatok.* Ha több anyag szerepel egy nyomdai íven, és ezek eltérő színintenzitásúak, és egymás mellett vannak, akkor befolyásolhatják a másik színét.
 13. *A nyomdagépmester.* Az emberi tényező, amit nem szabad kihagyni. Mennyire felkészült, milyen volt a napja, kipihent állapotban kezdte-e meg a munkát?
 - +1. *A fóliázás megválasztása.* Az utómunkák közül a fóliázás elviszi a nyomat színét a melegsárgás irányba.
- Ha jól megnézzük, nem kevés tényező, amivel kalkulálni kell.

A HEXA VILÁGA

Korábban volt idő, amikor készültek nyomatok más előkészítési eljárással. Ma már igen ritkán találkozom vele, vagy inkább azt mondom, egyáltalán nem. Ha elővesszük a Pantone Formula Guide skálánkat, az elején láthatók a Hexachrome alapszínek, és itt derül ki az igazság. A CMYK-n felül még egy narancs és egy zöld alapszínt is használnak a színbontáskor. Mindent teszik azért, hogy az RGB színtérből visszanyerjenek. A lila, élénkzöld, narancsok egyes élénkebb spektrumát is vissza lehet kapni ezzel a technikával. Valószínű, hogy azért sem találkozhat az ember vele, mert kevés nyomdának van ehhez tartozó színbontó rendszere.

A SZÜRKE 50 ÁRNYALATA

Mindig nagy dilemma elé állítja a grafikuszt a szürke szín visszaadása. Ráadásul, ha mindez párosul azzal, hogy csak alnyomatban szerepel, még nehezebb a feladat. Ha csak a Black festékből használunk fel, nem biztos, hogy azt kapjuk, amit szeretnénk. Ha szép szürkét szeretnénk, akkor bele kell keverni a többi összetevőből is.

Különböző CMYK összetételű szürke színek...

...ugyanezekből alnyomat (100% Black, illetve telített fekete háttérben)

MINDEN NARANCS, NARANCSSÁRGA?

A narancsszín alapján 100% Yellow és 50-60% Magenta. Ez valójában egy kellemes narancsszín. De ha igazán szép narancsot szeretnénk, érdemes a Pantone 021C direkt színt használni, sokkal szebb narancsszínt kapunk végeredményként. Kicsit hamis a visszaskennelt kép, amin próbáltam bemutatni a kettő különbségét, de csak az árnyalati eltérést lehet látni a CMYK-ban

A mellékelt visszaskennelt tesztgrafika a valóságban létezik Orange021 színnel is, de sajnos a jelenlegi CMYK nyomaton nem jön vissza a drasztikus különbség

kinyomtatott Magyar Grafika oldalon. A valóságban egymás mellett a két szín óriási különbséget mutat.

Nem is beszélve a Pantone 804C Fluor narancsról. Ez szinte leugrik a papírról. Egyet azért érdemes tudni róla, jómagam akárhányszor próbáltam vele nyomni, sokkal nagyobb terhelést kívánt (és festékmennyiséget), mint azt az ember először gondolná.

KÜLÖNLEGES SZÍNEK

Létezik egy különleges fémszínekkel rendelkező Pantone skála (Metallic Formula Guide), amelyben mindegyik szín alapja valamelyik arany- vagy ezüstszín. Ezeket keverik el más Pantone alapszínekkel, így egy fémes színt kapnak. Amennyiben a nyomdai festékszíneket előre fényes ezüstre fóliázott vagy ilyen típusú kreatív papírra nyomjuk (Chromolux, Mirror), érdekes metalizált színeket kapunk. Sőt a Pantone Pastel színekártyáján további kellemes és finom árnyalatú színeket is találhatunk.

Iratkozzon fel Mgonline hírlevelünkre!

<http://mgonline.hu/hirlevel>

